

Camin İşçileri

(Paşabahçe İşçilerinin Sınıf Olma Öyküsü)

M. Hakan Koçak

İletişim Yayıncılık / Araştırma-İnceleme Dizisi

"1935'te fabrikanın açılış töreninde 'bizim nesle ne mutlu ki fabrika sesleriyle gözlerimizi açmış bulunuyoruz,' sözleriyle semtin coşkusunu dile getiren kız çocuğu artık yok. Semtın işsiz gençleri umutsuzlukla caddelerde dolaşıyor. Ama bunlar yalnızca gözle görünenler. Semtın tüm dokusuna sinmiş işçi sınıfı mirası, görünmeyen ama hissedilen bir güç olarak varlığını sürdürüyor..."

Hakan Koçak, bir semtin ve bir fabrikanın evreninde, Türkiye işçi sınıfının oluşum ve değişim tarihini anlatıyor. 150 yıllık bir tarih bu: Billur Fabrika-i Hümayun'undan başlıyor, 1890'lardan 1911'e faaliyet gösteren, işçilerinin 1908 grevlerinde yer aldığı Levi-Modiano cam fabrikasından geçiyor ve Paşabahçe

Şişecam Fabrikası'nın 70 yılı aşan tarihine bağlanıyor. Adını Paşabahçe semtinden alan ve semtin hayatına da damgasını vuran Şişecam Fabrikası'nın işçileri, "1966 Grevi"yle de, Türkiye işçi sınıfı hareketinin tarihinde dönüm noktalarından birine imza atmıştı.

Camın İşçileri, işçi sınıfının, Türkiye tarihindeki bütün evreleri nasıl, 'hangi bilinçle' kat ettiğini alabildiğine canlı bir şekilde görmemizi sağlıyor. İşçilerin tek parti dönemini, DP iktidarını, 27 Mayıs'ı ve 1960 sonrası sola kayma sürecini nasıl yaşadıklarını, nasıl anlamlandırdıklarını izliyoruz tarihsel sosyolojinin cam küresinde. Hikâyenin sonunda, sendikanın zayıflaması ve 2000'lerin başındaki kapanış var. "Bu şarkı burada bitmez..." dedirten bir deneyim bırakarak...

(Tanıtım Bülteninden)